№. 141. 1844.

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS-BLAD.

Donderdag 28 November.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 25sten November.

Heden wordt op het paleis van St.-Cloud de vijf-en-dertigste verjaardag van 's Konings huwelijk gevierd.

— Men heeft berigt dat de schout-bij-nacht *Dupetit-Thouars* het berigt ontvangen hebbende van de afkeuring van zijn gehouden gedrag in de Stille Zuidzee, en de keus hem gelaten zijnde om regtstreeks naar Frankrijk terug te keeren, of vooraf eene reis rondom de wereld te doen, welke twee jaren zou duren, deze laatste partij gekozen heeft.

— De maarschalk *Bugeaud* is heden van Marseille in de hoofdstad aangekomen.

— De bisschop van Chartres heeft den strijd weder opgevat tegen het gouvernement betreffende het onderwijs. De prelaat heeft een brief in *l'Univers* geplaatst, waarvan het eerste gedeelte strekt om te betoogen dat de rapporten over de voorgedragene wet op het middelbaar onderwijs door de heeren *de Broglie* en *Thiers* in de beide kamers uitgebragt, niet anders behelzen dan twee individuele gevoelens, die op geen volledig onderzoek steunen, gevolgelijk geen gezag noch waarde hebben.

Naar men zegt, zou bij de regering beraadslaagd zijn over de bij de gedeputeerden nog aanhangige bedoelde wet op het onderwijs, en zou de heer [illegible] hebben dat het gouvernement bij de kamer bewerkte, dat de behandeling dier wet, terstond na de afdoening van het adres van antwoord, voortgang had, doch zou de meerderheid van den raad meer gezind geweest zijn om die zaak niet te bespoedigen, en aan den loop van zaken over te laten.

— Een gerucht had zich verspreid, dat *Eugène Sue* en de uitgevers van den *Constitutionnel* zich zouden hebben laten overhalen om de uitgave van den *Juif errant* te staken. Het genoemd blad heeft zich daarop gehaast, dit gerucht tegen te spreken, en te verzekeren dat *Sue* niet alleen den *Juif errant* tot het einde toe zal leveren, dat in het laatst van 1845 of het begin van 1846 zal verschenen zijn, maar dan eenen nieuwen roman zal aanvangen welke bestaan zal uit 7 deelen of ruim 170 feuilletons, en geheeten zal zijn: *les Sept péchés capitaux*.

— Volgens een onzer geachtste bladen, hebben de heeren *Bontemps* en *Guimand* aan de akademie van wetenschappen voorgesteld *crown glass* en *flint glass*, van 57 centimeters middellijn, en tevens aangeboden glazen te maken van een meter, voor den gemiddelden prijs van 2,500 fr. per schijf. Tot dus verre weet men van alle hemelbollen het meest van de maan, en alles wat van dezelve bekend is, weet men door middel van glazen, die 200maal vergrooten. De genoemde heeren hebben echter glazen vervaardigd, die 6000maal vergrooten, zoodat het waarschijnlijk is, dat men door middel dier glazen weldra meer van de hemelbollen zal vernemen.

— Op aandringen van den minister van oorlog zijn er dit jaar nieuwe proeven tot aankweeking van den *opium* in Algerie gedaan, welke proeven eene goede uitkomst hebben opgeleverd. Het is aan het slechte weder te wijten, dat de oogst dezen keer 1/4 minder heeft opgebragt dan men verwachtte. De minister van Oorlog heeft den *opium*, na eene dubbele uitpersing verkregen, aan het onderzoek der Akademie van wetenschappen te Parijs onderworpen, en deze heeft de voortreffelijke hoedanigheid van denzelven erkend.

— Bij eene koninklijke ordonnantie is aan den minister van binnenlandsche zaken een crediet geopend van 240,000 fr., om proeven te nemen van telegraphen door middel van electriciteit.

— Het gerucht heeft zich heden morgen in de hoofdstad verspreid, dat de policie belangrijke papieren had in beslag genomen, bevattende verscheidene brieven van *Zurbano* en van *Espartero*, waaruit zou voortvloeijen dat de opstand van eerstgenoemden eene te Londen beraamde zaak was, en *Espartero* slechts den uitslag der pogingen van *Zurbano* verbeidde, om zich dan naar omstandigheden terstond naar Spanje te begeven.

De tijdingen omtrent gemelden opstand loopen zeer uiteen. Terwijl eene te Madrid ontvangene depêche behelst, dat de beweging volkomen gefnuikt was en de deelhebbers verstrooid, luiden de berigten van de grenzen daarentegen dat *Zurbano* vorderingen maakt, dat hij zich van Soria zou meester gemaakt hebben en onderscheidene streken in beweging waren gekomen. Zie hier hetgeen men in een supplement der officiële Madridsche courant van den 19den leest:

Depêche ontvangen op het ministerie van oorlog.

» De kolonel der kavallerie, de heer *Ramon Corres*, kommandant der operatiekolonne van de provincie Logrono, meldt in eene depêche van den 16den: Zoo als ik reeds in eene depêche van gisteren vermeld heb, bevond de factie van den opstandeling *Zurbano* zich in 't gebergte nabij het dorp Montenegro. Ik heb mijne magt in twee kolonnen verdeeld, die evenwijdig ter vervolging van den vijand oprukken en 't is mij gelukt al zijne infanterie de wapens te doen neêrleggen. *Zurbano*, zijnen beiden zonen, zijnen schoonbroeder *Cayo Muro* en zes anderen personen is het gelukt des avonds [illegible]. Ik heb den kommandant der kavallerie *D. Jose Cruz*, die onder zijne bevelen eene kolonne infanterie en kavallerie heeft, bevolen hem te vervolgen, want de weg dien hij heeft ingeslagen doet mij onderstellan, dat hij den Ebro nabij zijn landgoed wil overgaan. De factie van den rebel *Zurbano* bestaat niet meer, en ik haast mij dit ter kennis van Uwe Exc. te brengen."

Zie hier, daarentegen, 't geen men uit Bayonne van den 21sten schrijft:

» Wij vernemen dat Castillo de Echo en Castillo de Anso, twee kleine burgen, midden in de Pyreneën, tusschen de vallei van Roncal en Jaca, in Opper-Arragon, nabij de fransche grenzen, een zoogenoemd *pronunciamento* voor de constitutie van 1837 hebben gedaan. Een detachement troepen en eene brigade douaniers schijnen in de beweging, nadat zij waren ontwapend geworden, te zijn medegesleept.

» Volgens de heden ontvangen berigten, is *Zurbano* in geenen deele den Ebro overgegaan, zoo als gezegd is geworden, maar heeft hij het met pijnboomen bedekt gebergte, de Pinares van Soria genoemd, bereikt en hebben zich daar eenige zijner aanhangers bij hem gevoegd.

» Saragossa is den 16den in staat van beleg verklaard, en een *bando* van den 17den, beveelt dat alle wapenen onverwijld in handen der autoriteit moeten gesteld worden.

» De generaal *Concha* is den 19den te Miranda aan den Ebro met 2 bataillons en een eskadron kavallerie aangekomen, in de rigting van Oud-Kastilië trekkende. De generaal *Pavia* heeft eene commissie met een detachement troepen van Pampeluna afgezonden om de goederen van *Zurbano* in beslag te nemen, bestaande uit het oud Franciskaner klooster van Logrono met aanhoorigheden, dat de cortes hem als nationale belooning geschonken hadden."

De *Sentinelle des Pyrenées*, de beweging der vallejen van Anso en Echo vermeldende, voegt er bij dat de insurgenten, behalve de douanen, ongeveer 200 liniesoldaten zouden ontwapend hebben. Volgens dit blad had ook de vallei van Tena het gegeven voorbeeld gevolgd.

Eindelijk schrijft men uit Bayonne van den 21sten:

» Naar men zegt, bestuurt de brigadier *Ruiz* de beweging in

't gebergte van Opper-Arragon. Men spreekt van eene beweging die te Azpeitia, in Biskaije, onder de leiding van den karlistischen generaal *Iturbide* zou hebben plaats gehad. Het gerucht is sedert gisteren verspreid dat *Zurbano* de hem vervolgende troepen had weten te misleiden, en onverwachts de stad Soria was binnengetrokken, waar hij den politieken chef had doen fusilleren."

Nog meldt het berigt dat te Madrid bij den generaal *Nogueras* eene uitgestrekte briefwisseling was in beslag genomen, waaruit gebleken was dat er eene algemeene ayacuchosche of esparterische beweging in Andalusië moest uitbarsten. Het teeken zou gelijktijdig te San Roque, Cadix en Malaga gegeven worden. Vele vlugtelingen zouden aan de kust landen, en men had zelfs een aantal officieren gewonnen, die nu terstond waren ontzet, terwijl er te Algesiras en elders vele arrestatiën hadden plaats gehad.

Uit een en ander schijnt men op te maken, dat het Madridsche gouvernement van onderscheiden zijden door opstanden bedreigd werd of welligt nog wordt, terwijl men nadere berigten zal moeten afwachten, wat er van *Zurbano* en zijne beweging geworden is.

— Men heeft ongunstige tijdingen van het eiland Madera bekomen. De zendeling *Kalley* verwekte aldaar dezelfde onlusten, als *Pritchard* op Otaheite. Het bestuur, verontrust door de vereenigingen welke zich rondom *Kalley* vertoonden, had besloten, die door de inhechtenisneming van dezen Engelschman te doen eindigen. Eene eerste poging daartoe mislukte, naardien het volk den zendeling had beschermd. Ten tweeden male met sterkere magt opgerukt, heeft het bestuur 22 der rebellen doen vatten. Het district was, bij het vertrek van den post, op eene militaire wijs bezet.

— Ter beurze van heden (23 *November*) waren genoteerd: 5 pCt. 119,20; 3 pCt. 83; Nap. r. 95,90; Spanje 5 pCt. $32^{1}/_{2}$; 3 pCt. $35^{1}/_{4}$; Rom. L. $104^{1}/_{4}$.

ENGELAND.

LONDEN, den 24sten November.

Eergisteren is de kabinetsraad gedurende ruim drie uren bijeen geweest.

— Vrijdag ll. is de vierde verjaardag van Prinses *Victoria*, het oudste der vier kinderen van H. M. en Prins *Albert*, gevierd geworden.

— De Hertog en Hertogin van Saxen-Coburg en Prins *Ernst* van Wurtemberg zijn alhier te lande aangekomen en op Windsor door de Koningin en haren gemaal ontvangen. De Hertog zal, zegt men, Dingsdag of Woensdag aanstaande tot ridder van den Kousenband worden geslagen.

— Gisteren avond is er over deze hoofdstad zulk eene zware mist geweest, dat ondanks het gaz der lantarens en de lichten in de winkels, zelfs de best verlichte straten gedompeld waren in eene stikdonkere duisternis. De meest bezochte kruiswegen en pleinen leverden een schrikwekkend schouwspel op. Men zag rijtuigen, als het ware rondtastende, om zich voort te bewegen, voetgangers tegen elkander loopende, elkander voortstootende, om niet onder den voet te geraken, kinderen toortsen dragende, welker roodachtige en walmende vlammen een akelig licht te midden der dikke atmosfeer verspreidden. Voorts maakte het verwarde geschreeuw van huurkoetsiers en omnibusmenners, van vrouwen die gevaar liepen van doodgedrukt te worden, van kinderen, die om elke stoornis lagchen en juichen, de verwarring nog grooter. Omtrent tien ure hadden de meesten rijtuigen voorzigtig geoordeeld de straten te verlaten en van dat oogenblik waren de gevaren voor de voetgangers niet zoo dreigend.

Bij het uitgaan der schouwburgen hebben zich vele personen van toortsen bediend, om in veiligheid hunne woningen te kunnen bereiken. De politie-agenten en de nachtwachts hadden hunne lantarens aangestoken. Deze nevel heeft een gedeelte van den nacht voortgeduurd. Sedert vele jaren herinnert men zich geen' zoo geweldigen mist te Londen gezien te hebben. De dagbladen deelen gelukkigerwijs geene ernstige ongelukken mede, maar de dieven schijnen van de beschermende schaduw van dezen digten sluijer een zeer ruim voordeel getrokken te hebben.

— Laatstleden Woensdag is de heer *D. O'Connell* te Limerick aangekomen, en met veel geestdrift ontvangen. Algemeen merkte men op, dat zijn uiterlijk van eene zeer goede gezondheid getuigde. Hij sprak, voor eene der geopende vensters, de menigte toe, en ving aan met zijne gewone verklaring, dat hij zich nooit in zijn leven van zoo vele welgekleede mannen en eene zoo groote menigte schoone vrouwen omringd had gezien. Vervolgens weidde hij uit over zijne vrijspraak door het Huis der Lords, die, zeide hij, overtuigend bewezen had, dat de Ieren niets misdadigs hadden bedreven, door zich, in zoo grooten getale, tot het uiten van den wensch naar de herroeping der Unie te vereenigen. Hij hield zich verzekerd, dat er niemand onder zijne toehoorders was, die zijn leven niet tot bereiking van dit doel zou willen geven. Maar dit was niet noodig en, in stede van te sterven, wenschte hij dat zij mogten blijven leven, om weder eens nationaal een Parlement te Dublin vergaderd te zien. Dit verlangen zou ook vervuld worden, mits men overal in de vreedzame beweging volharde, waartoe hij andermaal aanspoorde, met opgave van middelen om het doel te bereiken.

Onder voorzitting van den heer *W. S. O'Brien*, werd vervolgens een gastmaal gehouden, aan hetwelk tusschen de zeven- en achthonderd personen aanzaten, en waar *O'Connell*, ter beantwoording van den ter zijner eere ingestelden feestdronk, weder eene lange aanspraak hield.

— Ter beurze van gisteren waren de 3 pCt. Gecons. $100^{1}/_{2}$; Ned. $2^{1}/_{2}$ pCt. 63; 4 pCt. $97^{1}/_{2}$; 5 pCt. 99; Spanje $24^{1}/_{4}$; 3 pCt. $35^{1}/_{4}$; Portugal $54^{1}/_{2}$.

BELGIE.

BRUSSEL, den 26sten November.

De kamer der vertegenwoordigers heeft de discussiën over de wet op den invoer van granen uit Limburg ten einde gebragt; de onderhavige wet zal op voorstel van den heer *Cogels* slechts gedurende de twee eerstvolgende jaren kracht hebben.

— De centrale afdeeling der kamer heeft verslag uitgebragt over het budget der openbare schuld en de dotatiën voor 1845. Daaruit blijkt, onder anderen, dat belangrijke wijzigingen in het hoofdstuk betrekkelijk de schuld hebben plaats gehad. De rente van 10,682,000 franken $2^{1}/_{2}$ per cent, ten gevolge der traktaten ten laste van België komende is tot 6,349,200 fr. 78 c. gebragt; 4,232,800 franken renten zijn tegen 20 per cent gecapitaliseerd. Deze operatie, waarvan de voordeelen onbetwistbaar zijn (wordt in het rapport gezegd), is ten uitvoer kunnen gelegd worden door de leening, in het begin van het jaar, door de kamers toegestaan. Ook wordt in het verslag tegengesproken, dat te Parijs een zeer groot gedeelte der Belgische 5 per cents zou aanwezig zijn, en dat men dus van daar eene krachtige medewerking moest verwachten voor de inschrijving van deze nieuwe leening. In het verslag wordt gezegd, dat de aanvragen uit Parijs tot conversie slechts 13 millioen bedragen, en dat onder alle buitenlandsche steden, welke aan deze laatste leening deel genomen hebben, Parijs de minste is. Het verslag drukt de hoop uit, dat, wanneer de conversie der leeningen van 86,940,000 en van 28,621,718 franken zal geschieden, België aanzienlijke sommen zal kunnen besparen.

De kamer der vertegenwoordigers is gisteren niet voltallig genoeg geweest om te kunnen beraadslagen.

— Uit Antwerpen schrijft men van 21 November:

» In onderscheidene bladen heeft men gelezen, dat Rusland een personaadje van hoogen rang naar Brussel had gezonden, tot het doen van staatkundige openingen. Rusland heeft niets dergelijks gedaan, en bovendien hoe kunnen soortgelijke zaken ook zonder zoo veel ophef geschieden. Zie hier het ware van de zaak. Prins *Gallitzin*, kamerheer van den Keizer van Rusland, maarschalk van den adel van het gouvernement van Harkoff, doet op dit oogenblik eene pleizierreis met zijne gemalin, geboren Gravin *van Korsakoff*, en zijne geheele verdere familie; maar die Prins, die een groot land-eigenaar is, die de belangen van geheel den adel van zijn gouvernement vertegenwoordigt en die bovendien voorzitter is van eene maatschappij bij aandeelen, tot bevordering van de schapenteelt in Rusland, heeft zich deze pleizier-reis tevens ten nutte willen maken.

» Hij heeft zich alzoo gerigt tot den minister van binnenlandsche zaken en eenige aanzienlijke belgische fabrijkanten, om hen te overreden, eenen agent naar de kermis van Harkoff te zenden; ten einde zich te verzekeren, dat die landstreek wollen van alle qualiteiten kan leveren, tot lagere prijzen, dan die der wollen in onze fabrijken, en ten einde handelsbetrekkingen aan te knoopen. Het is tot deze louter persoonlijke bedoeling, dat zich de diplomatie bepaalt van den Prins *Gallitzin*, die geene zending heeft dan van zich zelven, en van de maatschappij, die hij bestuurt."

— De bekende *Heintzen*, die zich door zijn jongste werk over de pruissische bureaucratie, de vervolging der pruissische politie op den hals gehaald heeft, heeft de wijk herwaarts genomen.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 27sten November.

Door Z. M. is bepaald, dat de stad Heusden zal worden aangewezen als losplaats voor steenkolen en kolengruis bij invoer langs de rivieren.

— De Minister van Finantien, vernomen hebbende dat men getracht heeft, in het hertogdom Limburg in omloop te brengen gesnoeide *tien-gulden-stukken*, behoorende tot de bij de wet van 28 september 1816 (*Staatsblad* n°. 50) daargestelde nieuwe Rijks munten, heeft met allen nadruk het publiek aan den inhoud van art. 10 der gemelde wet herinnerd, luidende als volgt:

» Onverminderd de straffen, bij het lijfstraffelijk wetboek gesteld tegen degenen welke zich zouden veroorloven de muntspecien te verminken, zullen geene der bij deze wet daargestelde nieuwe Rijks munten in 's Rijks schatkist worden aangenomen, wanneer dezelve eenigzins verminkt of besnoeid mogten zijn, en zal niemand gehouden wezen dusdanige (na 1816 gemunte) verminkte of besnoeide muntspecien te ontvangen."

(Het is derhalve den ingezetenen aan te raden, die wetsbepaling in het oog te houden, daar zij door het ontvangen van verminkte of besnoeide nieuwe nederlandsche munt zich zelven schade berokkenen.)

— De *Rotterdamsche Courant* geeft het volgend berigt:

»In sommige doorgaans wel onderrigte kringen dezer residentie loopt het gerucht, dat eerstdaags (welligt met 's Konings aanstaanden verjaardag) een onderscheidingsteeken zal ingesteld worden voor officieren die twintig jaren den rang van officier bekleed hebben. Volgens dat gerucht zou dit onderscheidingsteeken gedragen worden aan een driekleurig, namelijk rood, wit en blaauw lint. Hoedanig het zamengesteld zal zijn wordt niet gemeld, en wat al dan niet van de geheele zaak is zal spoedig blijken."

— Den 24sten is in de residentie overleden Zijne Exc. *E. J. M.* E. baron *de Pelichy de Lichtervelde*, minister voor de zaken der roomsch-katholijke eeredienst, commandeur der orde van den Nederlandschen Leeuw.

— De Minister van oorlog heeft bekend gemaakt, dat er in het algemeen belang termen zijn gevonden, om de hieronder vermelde kaarten, welke door de zorg van het departement van oorlog uitgegeven zijn geworden, voortaan tot eenen zeer matigen prijs verkrijgbaar te stellen, als: 1°. De choro-topographische kaart der Noordelijke provincien van het Koningrijk der Nederlanden, vervaardigd naar de waarnemingen van wijlen den luitenant-generaal baron *Kraijenhoff*, bestaande in negen bladen en eenen bladwijzer: *a.* de geheele kaart voor *f* 22; *b.* ieder blad afzonderlijk, als de bladen n°. 1 en 2 ieder voor *f* 1.50, de overige zeven bladen ieder voor *f* 3, de bladwijzer voor *f* 0.80. 2°. De algemeene kaart van het Koningrijk der Nederlanden van wijlen *C. Müller*, voor *f* 3.50. Alles tegen betaling bij de aflevering.

— Het berigt, in de Fransche bladen voorkomende, dat de baron *Sirtema van Grovestins*, Zr. Ms. minister-resident bij de hoven van Spanje en Portugal, te Parijs zou aangekomen zijn, is, naar wij van goederhand vernemen, ongegrond. Z. Exc. is onlangs te Madrid teruggekeerd van zijn tijdelijk verblijf in opgemelde betrekking te Lissabon.

— De Kamer van koophandel te Amsterdam heeft thans weder hare denkbeelden nopens het ontwerp-tarief aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal medegedeeld. Zij zegt dat het haar, bij overweging van dit ontwerp, tot hare niet geringe voldoening is gebleken, dat vele vroeger door haar geopperde bedenkingen door de regering zijn goedgekeurd, zoodat daaraan gevolg is gegeven. Nogtans, zegt zij verder, kan het, zoowel uit den aard der zaak, als bij de zeer uiteenloopende beschouwingen der onderscheidene collegien die verleden jaar deswege zijn gehoord, geene bevreemding baren, dat vele der door de kamer als wenschelijk voorgedragene wijzigingen niet in aanmerking gekomen zijn. En echter betrof een groot deel dier bedenkingen hoogstbelangrijke aangelegenheden, waarop zij als orgaan van den Handelstand dier hoofdstad zich verpligt vindt thans met nadruk terug te komen.

Nog is aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal aangeboden een verzoekschrift van omstreeks honderd vijftig der aanzienlijkste Amsterdamsche handelhuizen nopens het tarief der regten op den in-, uit-, en doorvoer. In dit stuk wordt inzonderheid op vrijheid van handel aangedrongen. Na gezegd te hebben hoevele takken van handel in een staat van kwijning verkeeren, en verklaard, dat de handel niet alleen kwijnt, maar met rassche schreden zijnen ondergang te gemoet gaat, vervolgt het adres:

»Die staat van zaken wekt meer zorg dan bevreemding. Het gebeurde is door sommige helderziende mannen voorspeld, zoo dikwijls zij de beginselen der wetgeving, betreffende de nijverheid, of ons belastingstelsel toetsten aan de behoefte van den handel. Vereischte de laatste onkostbaarheid en spoed, maar vooral vrijheid, de wetgeving ging tot dusverre uit van het beginsel van beperking, van regeling der nijverheid, van bescherming. Om dat beginsel in werking te brengen, bezigde zij verbod, hooge regten, eindelooze formaliteiten; de noodwendige gevolgen waren kosten en oponthoud, die den wedijver met andere natien onmogelijk maakten.

»Zal het kwaad gestuit worden, zal de buitenlandsche handel met al wat uit die plant voedsel ontvangt, niet onherstelbaar verloren gaan, de eerste en onmisbare stap daartoe is de vermijding der tot dus verre gevolgde beginselen. In de plaats van bescherming en verbod trede een vrijgevend stelsel van regten en belastingen, voor zoover de laatste onmiddellijk op den handel drukken. Daarmede is eene eenvoudige behandeling van zaken mogelijk; eene behandeling, die noch oponthoud, noch kosten, noch ingewikkelde formaliteiten veroorzaakt.

»Uit dit oogpunt beschouwen de ondergeteekenden het ontwerp van wet tot vaststelling van een tarief van regten, als van het hoogste gewigt. Worden ook daarin de oude beginselen, ofschoon een weinig gewijzigd, gehandhaafd, de toekomst blijft voor den handel even duister. Wordt een vrijgevend stelsel aangenomen en terstond met kracht in werking gebragt, het zal eene eerste schrede zijn, om den handel voor ons Vaderland weder eene bron van welvaart te doen zijn en die bron zal te ruimer vloeijen zoodra het stelsel gevolgd wordt door eene eenvoudige wijze van heffing en van behandeling van zaken, door een veranderd stelsel van belasting, hetwelk de nijverheid niet ondermijnt.

»Wie het aangeboden ontwerp in bijzonderheden onderzoekt en beoordeelt, zal gaarne erkennen, dat er eenige wijzigingen in het belang des handels zijn voorgesteld. Maar wie de behoeften des handels peilt, zal evenzeer toestemmen, dat het ontwerp, zoo als het daar ligt, die behoeften op verre na niet bevredigt. Zal de handel in waarheid kunnen bloeijen, dan is de mogelijkheid eener algemeene markt eene noodzakelijke voorwaarde. Intusschen biedt het ontwerp daartoe niet alleen geene gelegenheid, maar sluit ze uit. Nog steeds wordt het vrijgevend beginsel slechts bij uitzondering toegepast, hoezeer in de memorie van toelichting over de toegestane voordeelen wordt uitgeweid, het stelsel van bescherming blijft daarentegen als regel gelden. In verband hiermede worden op sommige artikelen geene, op eenige lage, op een aantal andere hooge regten geheven. Al wat men, uit het beginsel van bescherming der inlandsche nijverheid gemeend heeft te moeten weren, blijft dus op onze markten onverkrijgbaar of te hoog in prijs."

Verder wordt gezegd dat men wel gemeend had, dat de opslag van een entrepôt in die bezwaren zou voorzien, maar het stelsel van entrepôt bragt zijne eigenaardige moeijelijkheden mede; er waren ook te hooge regten voor vele artikelen behouden, die den sluikhandel uitlokten; met eene wetgeving, waarin het vrijgevig stelsel gehuldigd werd, verviel de behoefte aan traktaten van handel en scheepvaart; bepaaldelijk vestigen de verzoekers de aandacht der Kamer op Art. 2 van het ontwerp, ten einde het motief der bepaling van dat artikel ontzenuwd worde, omdat der regering daarbij, volgens hen, eene magt voorbehouden wordt, die den handel in een' staat van afhankelijkheid brengt, en alle ondernemingen zal uitdooven.

— Uit Assen wordt van den 21sten dezer het volgende gemeld:

» De stedelijke Raad zich verpligt achtende, de belangen en de regten dezer stad voor te staan, heeft zijne bezwaren tegen de aan de Staten-Generaal voorgedragen regeling der standsvertegenwoordiging in de Statenvergadering van Drenthe, bij adres aan de Tweede Kamer bekend gemaakt, gelijk hij ze vroeger aan den Minister van Binnenl. Zaken had blootgesteld. Dat adres betoogt: » dat naar regt en billijkheid en ter bevordering van het welbegrepen algemeen welzijn, het bijzondere wetsontwerp voor Drenthe ten eenenmale onaannemelijk is en afgestemd behoort te worden, opdat niet eene min goede inrigting, in stede van verbeterd, zoo als de bedoeling is, nog gebrekkiger worde, ten ware in dat wetsontwerp de noodige wijzigingen wierden gemaakt, die ten minste zoover moeten strekken, dat de zes leden, welke worden voorgesteld ter vergrooting van het getal leden der Staten van Drenthe, onder de steden en landelijken worden verdeeld in evenredigheid met de bij die standen plaats hebbende bevolking, of dat het voorgestelde getal met nog twee of drie ten behoeve van Assen en Koevorden worde vermeerderd."

— Het dagblad van 's Hage vermeldt het volgend ongeluk en waarschuwend voorbeeld:

» Zondag middag had, op het Hooge Zand alhier, een verschrikkelijk ongeluk plaats. Zekere vrouw *Delfgaauw* zich tot het doen eener boodschap verwijderd hebbende, liet haar vierjarig kleindochtertje alleen in de kamer, in welke zich eenig vuur bevond. Eenige oogenblikken later verspreidde zich eene sterke brandlucht door het huis, en de buren hierdoor, en door het gegil van het kind opmerkzaam gemaakt, trachtten de ka-

merdeur te openen, waarin zij evenwel, daar dezelve gesloten was, niet slaagden. Hierop eene ruit ingeslagen hebbende, waarbij zij zich aan de hand wondden, naderden zij aldus het kind, hetwelk in volle vlam stond. Doch hun ijver kwam te laat; de klederen waren tot op het ligchaam verbrand. Alle mogelijke aangewende geneeskundige hulp door den heelmeester, den heer *van der Hegge Zijnen*, mogt niet meer baten, zoodat het kind nog in den namiddag, na het uitstaan van de hevigste smarten, den geest gaf.

Nog schrijft men uit 's Hage:

In der tijd hebben wij melding gemaakt van het vroegtijdig afsterven van den verdienstelijken kunstschilder *A. J. Couwenberg*, eersten onderwijzer aan het Teekengenootschap te Arnhem. Naar wij thans vernemen, heeft de directie van gezegd genootschap zich bereid verklaard, om, door middel eener verloting van achtergelatene kunstwerken van genoemden schilder, bij te dragen om aan die kunstwerken eenen aan derzelver waarde geëvenredigden prijs te bezorgen, en is die verloting door Z. M. den Koning geautoriseerd. Wij gelooven onzen lezers geene ondienst te doen met te vermelden, dat bij den heer *Weimar*, in het Noordeinde, alhier, eene lijst ter inschrijving tot gezegde verloting is nedergelegd.

— Het bestuur van het kunstlievend genootschap, onder den naam *Pictura*, te Groningen, heeft, onder anderen, ter kennis der belanghebbenden gebragt, dat op de uitgeschreven prijsvraag in het vak der schilderkunst, ten onderwerp hebbende: *Een binnenvertrek, waarin een meisje voor een geopend venster*, waarvoor tot prijs was uitgeloofd een getuigschrift en twintig vijfguldenstukken, zijn ingekomen twaalf schilderijen; dat door de ter beoordeeling benoemde commissie de uitgeloofde eereprijs is toegekend aan den vervaardiger van de schilderij, voorzien met de spreuk: *Audaces fortuna juvat*, en dat bij opening van het naambriefje gebleken is schilder van gemeld stuk te zijn de heer *Petrus Marius Molijn*, te Rotterdam.

— Uit Groningen schrijft men, dat de heer Mr. H. O. *Feith* benoemd is tot medelid van het genootschap *für ältere deutsche Geschichtskunde*, welk genootschap ten doel heeft de uitgave eener volledige verzameling van geschreven echte bronnen der duitsche geschiedenis, van welke, onder den naam van *Monumenta Germaniae medii aevi*, reeds eenige folianten door den beroemden *Pertz* zijn uitgegeven.

— De stedelijke raad van Leeuwarden heeft besloten om ter verbetering van de bestaande straatverlichting, te beproeven ook in die stad de gasverlichting in te voeren.

— Te Utrecht heeft ll. Maandag de aanbesteding plaats gehad van het gedeeltelijk amoveren der stadsmuzijkzaal, en het daarstellen van een gebouw voor kunsten en wetenschappen. De toewijzing daarvan, als minstinschrijvende, is geschied aan den heer *J. de Leur*, voor de som van *f* 94,900.

— Van wege den Minister van Finantien is bekend gemaakt, dat de middelprijzen der inlandsche granen, voor het geheele Rijk, over het tijdvak van den 20 October 1844 tot en met den 19 dezer per mud zijn geweest als volgt: tarwe *f* 6.93½, rogge *f* [illegible], boekweit 4.27, gerst *f* 3.96, haver *f* 2.42½ en ongepelde spelt *f* 2.17½, en dat de regten op den in- en uitvoer voor de maand December eerstkomende zijn gesteld per mud als volgt: tarwe en gepelde spelt *f* [illegible] [illegible] boekweit *f*. 1 en vrij, gerst en [illegible] vrij, en ongepelde spelt *f* 1 en vrij.

— Het Tooneelgezelschap, onder de zinspreuk: *Aan de Weldadigheid gewijd*, berigt bij deze aan deszelfs Stadgenooten, dat de tweede voorstelling, ten voordeele van de Armen gegeven, na aftrek der onkosten, eene som van *f* 44,22 heeft opgebragt. Hiervan is aan de Heeren Bestuurders van den Algemeenen Armen afgedragen *f* 35,22. De Directie is zoo vrij geweest om over de overige *negen gulden* zelf te beschikken, ten behoeve van lieden, die, offschoon niet van den Algemeenen Armen bedeeld, daarom niettemin, behoeftig waren.

De opbrengst zou ongetwijfeld grooter geweest zijn, indien niet deze representatie, zoo door het maken van Costumes en ander theatraal toestel, eenige buitengewone uitgaven had gevorderd; maar daar een redelijk gedeelte dier uitgaven besteed zijn aan lieden, die voor ons werkzaam geweest zijn, en *den behoeftigen werk te verschaffen* eene der weldadigste inrigtingen is, zoo meenen wij ook hierdoor aan onze zinspreuk te beantwoorden; terwijl wij niet twijfelen, of deze onze handelwijze zal door iederweldenkende worden goedgekeurd.

Overigens bedanken wij den onbekenden schrijver van een briefje, geadresseerd aan den Directeur van het tooneelgezelschap, voor het vleijend compliment, dat ZEd. ons maakte over de uitvoering van het stuk, en vooral over den dans, welke daarin voorkwam. Deze eer komt ons echter slechts gedeeltelijk toe; daar dezelve door den Heer *Spits*, dansmeester der Koninklijke Militaire Akademie is gedirigeerd, die wel zoo vriendelijk heeft willen zijn, zich daarmede te belasten.

Den schrijver van een ander briefje, geteekend: *een bestendig bezoeker*, moeten wij insgelijks bedanken voor zijn compliment, doch tevens ZEd. herinneren, dat wij slechts *liefhebbers* zijn, en dat de aanmerking, welke ZEd. maakte wel wat minder scherpe bewoordingen had verdiend; tevens geven wij genoemden persoon in overweging, wanneer hij zich in denzelfden toestand van den speler had bevonden, of hij dan welligt niet dezelfde fouten, met misschien nog oneindig grootere zoude hebben begaan.

194ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

DERDE KLASSE.

1e Trekking. №. 16733, een prijs van *f* 1000.
2e " Geene.
3e " №s. 19367, 16099, 8621, 14961, 7512, ieder *f* 1000.
4e " №. 7909, *f* 25,000; №. 10260, *f* 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (26 *November*) was de fondsnotering: Ned. 2½ pCt. 62¹¹/₁₆; 3 pCt. 75¼; 5 pCt. 99¹³/₁₆; O. Ind. Leening 4 pCt. 97¾; Amort.-Syndic. 4½ pCt. 99½; Handelm. 147⅜; Aand. Rijn Spoorweg 102¼; Spanje Ardoins 21⅞; Onbep. St. 20⁷/₁₆; 3 pCt. 35⅝; Coupons Ardoins 24¹¹/₁₆; Portug. te Lond. 54⅞; Rusland 107½; Certif. 1831–1833 99¾; 4 pCt. bij *Hope* 91⁵/₁₆; bij *Stiegl.* 90⁵/₁₆; Certif. van Assign. 6 pCt. 74¼; Polen Aand. 167; Amerika Bankactien 7⅛.

Departement van Financiën.

BESTUUR DER DOMEINEN, enz.

KANTOOR DER DOMEINEN TE BREDA.

De ONTVANGER der Domeinen te *Breda*, zal, als daartoe gemagtigd, ten overstaan van den Heere Burgemeester der Gemeente *Dinteloord*, ten Raadhuize aldaar, op *Dingsdag den* 3. *December* 1844, des voormiddags ten 9 uren in het

OPENBAAR VERPACHTEN:

Onder de Gemeente *Dinteloord*.

Voor den tijd van ZES JAREN, ingaande 1e. Januarij 1845:
Het PONTEVEER over den *Steenbergschen Vliet*, genaamd het *Oude Veer*.
Het PONTEVEER over de Rivier de *Dintel*, genaamd het *Dorpsveer*.
Een Perceel SCHORWEIDE, gelegen voor den Zuiddijk van den *Koningsoordpolder*, №. [illegible] der Sectie I.

Voor den tijd van EEN JAAR, ingaande 1e. Januarij 1845:
Het ROOTJESVEER over den *Steenbergschen Vliet*, genaamd het *Nieuwe Veer*.

De Voorwaarden dezer Verpachting liggen ter lezing dagelijks, uitgenomen des Zondags, ten kantore van voormelden Ontvanger.

De Ontvanger der Domeinen,
P. SIX.

Door J. DE LANGE, te DEVENTER,
is uitgegeven en alom verzonden:

HUMORISTISCHE SCHETSEN OVER DEN NEUS. Versierd met eene menigte afbeeldingen van *Neuzen* . . . . *f* 1,50.

ALEXIS EN IWAN OF DE OVERWINTERING OP *SPITSBERGEN*, een verhaal, hetwelk strekken kan ter versterking van gehoorzaamheid aan ouders, en vertrouwen op God. Vrij gevolgd naar het Fransch door W. J. VAN DER VEER. à *f* 0,30.
Een boekje zeer geschikt voor de hoogste klasse eener lagere school.

ZES LEESTAFELS ten dienste van het onderwijs aan Eerstbeginnende Leerlingen . . . . à *f* 0,75.

W. MASSEUS, Schrijf-voorbeelden, 4de Aflev., №. 73–96, *f* 0,60.

C. F. BECK, Driestemmige Liederen ten gebruike bij het Zangonderwijs op de Scholen, 2de Stukje . . . . à 0,50.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.